

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 14 czerwca 2018 r.

FB-KF.431.10.2018.KSz

Pan
Antoni Kopec
Burmistrz Miasta i Gminy
Kąty Wrocławskie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach od 20 marca do 28 marca 2018 r. na podstawie art. 175 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077) zespół kontrolny Wydziału Finansów i Budżetu Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w składzie:

- Katarzyna Szymańska – inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu,
- Danuta Woźniak-Wiergan – inspektor wojewódzki, członek zespołu,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Urzędzie Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie (55-080 Kąty Wrocławskie, ul. Rynek – Ratusz 1).

Temat kontroli: Prawidłowość realizacji przez jednostki samorządu terytorialnego dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami.

Okres objęty kontrolą: rok 2017.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 11 grudnia 2017 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2018 r. (NK-KE.430.9.2017.DD).

Kontrolę odnotowano w książce kontroli Urzędu Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie pod pozycją 1.

W okresie objętym kontrolą funkcje kierownicze pełniły następujące osoby:

Urząd Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie:

Pan Antoni Kopec - Burmistrz Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie, wybrany w wyborach, które odbyły się w dniu 30 listopada 2014 r. (Zaświadczenie Miejskiej Komisji Wyborczej z dnia 1 grudnia 2014 r.).

Pani Małgorzata Wujciów - Skarbnik Gminy od dnia 28 kwietnia 1995 r., powołana Uchwałą Nr XIII/105/95 Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich z dnia 28 kwietnia 1995 r.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kątach Wrocławskich

Pani Danuta Rutkowska - Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, powołana na stanowisko z dniem 16 lipca 1990 r.

Pani Jadwiga Kuriata - Główny Księgowy, zatrudniona w GOPS od dnia 01 sierpnia 1998 r.

Ponadto, za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanego zagadnienia odpowiedzialni byli pracownicy Urzędu Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kątach Wrocławskich, wskazani w wykazie sporządzonym na potrzeby kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 12 - 27]

W wyniku niniejszej kontroli na podstawie przedłożonych do badania dokumentów finansowo-księgowych działalność jednostki w zakresie dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami w 2017 roku **oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.**

Powyższa ocena została ustalona na podstawie ocen cząstkowych badanych obszarów, tj.:

- prawidłowość realizacji dochodów objętych kontrolą, w tym:
 - ustalanie wysokości dochodów należnych budżetowi państwa i terminowość ich odprowadzania, prawidłowość kwot dochodów odprowadzanych do budżetu państwa - **ocena pozytywna z nieprawidłowościami,**
 - prowadzenie ewidencji finansowo-księgowej w zakresie realizacji ww. dochodów - **ocena pozytywna z nieprawidłowościami,**
- sprawozdawczość w zakresie dochodów objętych kontrolą, w tym:
 - prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań, zgodność z zapisami księgowymi - **ocena pozytywna z nieprawidłowościami.**

Prawidłowość ustalania i terminowość odprowadzania dochodów budżetu państwa oraz sprawozdawczość została zbadana w oparciu o wybraną do kontroli próbę zrealizowanych dochodów w okresie IV kwartału 2017 r. (tj. od dnia 21.09.2017 r. do dnia 31.12.2017 r.). Udział dochodów przeznaczonych do objęcia kontrolą, w stosunku do dochodów zrealizowanych w roku 2017, przedstawia poniższa Tabela nr 1. Dane ustalono w oparciu o sprawozdanie Rb-27ZZ za IV kwartał 2017 r.

Tabela nr 1

DOCHODY PODDANE KONTROLI							
Klasyfikacja budżetowa			Dochody wykonane w IV kwartale 2017 r.			Udział skontrolowanych dochodów z IV kwartału do dochodów roku 2017 r.	
Dział	Rozdział	§	Ogółem	Potrącone na rzecz jst	Przekazane do DUW	Ogółem	Dochodów przekazanych do DUW
855	85502	0920	30 102,26	0,00	30 102,26	25,46%	25,46%
855	85502	0970	2 669,36	1 334,69	1 334,67	21,48%	21,48%
855	85502	0980	29 617,13	12 146,78	17 470,35	23,89%	23,59%
	Ogółem 85502		62 388,75	13 481,47	48 907,28	24,50%	24,63%

Kontrolą objęto również rozliczenie się jednostki w okresie przejściowym roku 2017 r.

Materię objętą kontrolą regulują nw. przepisy prawa, w tym w zakresie:

- Ustalania wysokości środków podlegających odprowadzeniu na dochody budżetu państwa:
 - art. 27 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w myśl którego *dłużnik alimentacyjny jest obowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. Zgodnie z art. 27 ust.1a powyższej ustawy odsetki są naliczane od pierwszego dnia następującego po dniu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do dnia spłaty,*
 - art. 27 ust. 4 ww. ustawy, w którym zapisano: *40 % kwot należności stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela (...), a pozostałe 60 % tej kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa.*
- Należności uzyskanych ze zwrotu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych:
 - art. 41 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, według którego *sprawy o zaliczki alimentacyjne, do których prawo powstało do dnia wejścia w życie ustawy, podlegają rozpatrzeniu na zasadach i w trybie określonych w przepisach dotychczasowych.*

- art. 12 ust. 2 ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej, w którym wskazano, że 50 % kwoty (...) stanowi dochód własny gminy, pozostałe 50% tej kwoty stanowi dochód budżetu państwa.
- Zasad i terminów odprowadzenia ww. dochodów:
 - art. 255 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym Zarząd jednostki samorządu terytorialnego przekazuje pobrane dochody budżetowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami, pomniejszone o określone w odrębnych ustawach dochody budżetowe przysługujące jednostce samorządu terytorialnego z tytułu wykonywania tych zadań, na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazującego dotację celową, według stanu środków określonego na:
 - 1) 10 dzień miesiąca - w terminie do 15 dnia danego miesiąca;
 - 2) 20 dzień miesiąca - w terminie do 25 dnia danego miesiąca,
 - art. 255 ust. 2 powyżej przywołanej ustawy o finansach publicznych, w którym wskazano, że pobrane do dnia 31 grudnia i nieprzekazane w terminach, o których mowa w ust. 1, dochody budżetowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami są przekazywane odpowiednio przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazującego dotację celową w terminie do dnia 8 stycznia roku następującego po roku budżetowym, a gdy ten dzień jest dniem wolnym od pracy – do pierwszego dnia roboczego po tym terminie,
 - art. 255 ust. 3 ww. ustawy o finansach publicznych, w myśl którego dochody, o których mowa w ust. 1 i 2, są przekazywane wraz z należnymi odsetkami:
 - 1) pobranymi od dłużników z tytułu nieterminowo regulowanych należności stanowiących dochód budżetu państwa;
 - 2) naliczonymi w wysokości jak dla zaległości podatkowych w przypadku nieodprowadzonych dochodów budżetowych przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego w terminach, o których mowa w ust. 1 i 2.

Prawidłowość realizacji dochodów objętych kontrolą, w tym:

- **ustalanie wysokości dochodów należnych budżetowi państwa i terminowość ich odprowadzania, prawidłowość kwot dochodów odprowadzanych do budżetu państwa**

Prawidłowość ustalania i terminowość przekazywania dochodów zbadano w oparciu o przedłożone do kontroli przez Urząd Miasta i Gminy w Kątach Wrocławskich (UMiG) oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS) w Kątach Wrocławskich - wyciągi bankowe, ewidencję księgową oraz zestawienia dochodów za poszczególne okresy rozliczeniowe. Na podstawie wskazanych dokumentów, sporządzono poniższe zestawienia tabelaryczne, przedstawiające przebieg ustalania i przekazywania dochodów z ww. tytułów, należnych budżetowi państwa oraz na rzecz jst.

W zakresie ww. dochodów należnych budżetowi państwa kontrolą objęto Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kątach Wrocławskich, który bezpośrednio realizował zadania objęte kontrolą, dotyczące gromadzenia i rozliczania wpłat z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń tj.: zaliczki alimentacyjnej oraz funduszu alimentacyjnego i odsetek.

W wyniku czynności kontrolnych ustalono, iż wpłaty od komorników lub dłużników alimentacyjnych z ww. tytułów wpływały na odrębne konto bankowe GOPS – depozytowe, o nr 70 9574 0005 2001 0000 1788 0004 (konto księgowo 139).

Kontrolujący ustalili, że na podstawie wydruków z systemu bankowego, w oparciu o program SIGNITY, pracownik merytoryczny rozliczał wpłaty, dokonując podziału ww. dochodów:

- funduszu alimentacyjnego z podziałem na: dochody BP - 60% i JST - 40%,
- odsetki od funduszu alimentacyjnego BP - 100%,
- zaliczek alimentacyjnych z podziałem BP - 50% i JST- i 50%,

a następnie informacje te przekazywał do księgowości, gdzie dochody były ewidencjonowane.

Zgromadzone w poszczególnych okresach rozliczeniowych dochody za okresy do 10 i 20 każdego miesiąca ujmowane były przez pracownika księgowości w zestawieniach i stanowiły podstawę do dokonania przelewów do Gminy odpowiednio do 15 i 25 dnia danego miesiąca.

W toku czynności kontrolnych ustalono, iż bezpośrednio z konta depozytowego GOPS na rachunek bankowy Urzędu Miasta i Gminy w Kątach Wrocławskich nr 89 9574 0005 2001 0000 0101 0004 przekazywana była część należna budżetowi państwa z tytułu zaliczki alimentacyjnej (50%). Pozostałe dochody:

- należne budżetowi państwa z tytułu funduszu alimentacyjnego – (60%) i odsetek od FA (100%),
- należne do potrącenia na rzecz jst z tytułu funduszu alimentacyjnego (40%) i zaliczek alimentacyjnych (50%),

przekazywane były na konto podstawowe GOPS nr 27 9574 0005 2001 0000 1788 0002 (konto księgowe 130), a następnie z tego konta dokonywano przelewów do Gminy.

GOPS w opisach przelewów wskazywał informacje o tytułach dochodów i ich wysokości.

– Zaliczka alimentacyjna

Dochody należne budżetowi państwa zrealizowane i przekazane w okresie od 21.09.2017 r. do 31.12.2017 r. w dziale 855 - Rodzina w rozdziale 85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego w §0970 – Wpływy z różnych tytułów, zestawiono w poniższej Tabeli nr 2.

Suma

Tabela nr 2

Wpływ środków do GOPS					Kwoty przekazane z GOPS do UMiG				Kwoty przekazane z UMiG do DUW					
Okres rozliczeniowy	Data wpłaty od komornika (w dniach)	Wysokość wpłaty od komornika	Kwoty dochodów należne do przekazania		Data przekazania dochodów z GOPS do UM	Kwoty dochodów przekazane z OPS do UMiG		Termin wymagalny do dnia	Data przekazania dochodów do DUW	Kwota dochodów przekazana - do DUW	Kwota dochodów JST 50%	Różnica dochody przekazane do DUW, a należne	Różnica dochody przekazane do JST, a należne	Uwagi
			50 % - DUW (BP)	50 % - JST		50% BP	50% JST							
21.09-10.10.2017	10.10	869,57	434,78	434,79										
Razem		869,57	434,78	434,79	11.10.17	434,78	434,79	15.10.17	11.10.17	434,78	434,79	0,00	0,00	
11.10-20.10.2017	17.10	163,99	81,99	82,00										
Razem		163,99	81,99	82,00	23.10.17	81,99	82,00	25.10.17	23.10.17	81,90	82,00	-0,09	0,00	GOPS przekazał do Gminy dochody w prawidłowej wysokości
21.10-10.11.2017	26.10	903,08	451,54	451,54										
Razem		903,08	451,54	451,54	13.11.17	451,54	451,54	15.11.17	13.11.17	451,63	451,54	0,09	0,00	Gmina wyrównała dochody do DUW
11.11 -20.11.2017	13.11	86,96	43,48	43,48										
	14.11	33,91	16,96	16,95										
Razem		120,87	60,44	60,43	21.11.17	60,43	60,42	25.11.17	21.11.17	60,43	60,42	-0,01	-0,01	
21.11 -10.12.2017	23.11	90,00	45,00	45,00										
	28.11	77,39	38,69	38,70										
	05.12	58,24	29,12	29,12										
	08.12	184,91	92,46	92,45										
Razem		410,54	205,27	205,27	11.12.17	205,27	205,29	15.12.17	11.12.17	205,27	205,29	0,00	0,02	
11.12- 20.12.2017	11.12	90,00	45,00	45,00										
	12.12	67,83	33,92	33,91										
	15.12	43,48	21,74	21,74										
Razem		201,31	100,66	100,65	21.12.17	100,66	100,65	25.12.17	21.12.17	100,66	100,65	0,00	0,00	
21.12- 31.12.2017	29.12	758,35	379,17	379,18										
Razem		758,35	379,17	379,18	-	0,00	0,00	31.12.17	-	0,00	0,00	0,00	0,00	
RAZEM 21.09-31.12.2017		3 427,71	1 713,85	1 713,86		1 334,67	1 334,69			1 334,67	1 334,69	-0,01	0,01	Dochody zrealizowane do dnia 20.12.2017 r.
					11.01.2018	379,18	379,17	08.01.2018	11.01.2018	379,18	379,17	0,01	-0,01	3 dni po terminie - łącznie z dochodami za okres 01-10.01.2018 r.
Suma dochodów za okres 21.09-31.12.2017 r.						1 713,85	1 713,86			1 713,85	1 713,86	0,00	0,00	

W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono, iż w okresie od 21 września 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. do GOPS Kąty Wrocławskie wpłynęły dochody z tytułu zaliczki alimentacyjnej w wysokości **3.427,71 zł**, z tego:

- kwota 1.713,85 zł - stanowić powinna 50% dochodów należnych budżetowi państwa,
- kwota 1.713,86 zł - stanowić powinna 50% dochodów należnych jst

i w takich wysokościach powinny zostać przekazane przez GOPS na rachunek bankowy Urzędu Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie, a następnie część dochodów należna budżetowi państwa powinna zostać odprowadzona do DUW, w terminach zgodnych z *art. 255 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych*.

Kontrolujący ustalili, iż od 21 września do 31 grudnia 2017 r. GOPS odprowadził do Gminy dochody z tytułu zaliczki alimentacyjnej, tj. za okres do dnia 20 grudnia 2017 r. w wysokości **2.669,36 zł**, tj. w kwocie niższej o 758,35 zł, niż powinna zostać przekazana (3.427,71 zł – 2.669,36 zł = 758,35 zł). Środki w wysokości 758,35 zł dotyczyły dochodów zgromadzonych w okresie od 21 do 31 grudnia 2017 r. (kwota 379,17 zł stanowiła dochód należny budżetowi państwa).

Ww. kwotę 758,35 zł (dochody zrealizowane w dniach od 21 do 31 grudnia 2017 r.) wraz z kwotą 655,52 zł (dochody wykonane od 1 do 10 stycznia 2018 r.) GOPS przekazał do Gminy w dniu 11 stycznia 2018 r. w łącznej wysokości 1.413,87 zł.

W oparciu o przedłożone dokumenty finansowo-księgowo oraz dane zawarte w Tabeli nr 2 stwierdzono, że w pozostałych 6 skontrolowanych okresach, GOPS przekazał środki ze zrealizowanych dochodów w prawidłowo ustalonych wielkościach (poza dwoma przypadkami – różnice w wysokości 0,01 zł i 0,09 zł), w dniach pozwalających Gminie na dotrzymanie terminów odprowadzenia środków do DUW.

W trakcie czynności kontrolnych, w oparciu o dowody źródłowe **Urzędu Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie** (wyciągi bankowe i ewidencję księgową) ustalono, iż jednostka należna budżetowi państwa dochody odprowadzała na konto bankowe DUW z dotrzymaniem terminów wskazanych w art. 255 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, tj. do dnia 15 i 25 dnia danego miesiąca. Jednakże, przyjęty przez GOPS sposób przekazywania dochodów

z okresów rozliczeniowych od 21 do 31 grudnia miał wpływ na nieprawidłowe rozliczenie Gminy Kąty Wrocławskie z Dolnośląskim Urzędem Wojewódzkim we Wrocławiu dochodów uzyskanych z zaliczek alimentacyjnych za 2017 r.

W wyniku powyższego ustalenia, kontrolujący dokonali weryfikacji, czy w dochodach wykonanych roku 2017 nie ujęto dochodów z okresu od 21 do 31 grudnia 2016 r. Analiza złożonej przez GOPS dokumentacji potwierdziła, iż jednostka zawyżyła w 2017 r. dochody o kwotę **155,93 zł** (w tym 77,97 zł dochody budżetu państwa), które powinny zostać przypisane do roku 2016.

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością związaną z ustalaniem dochodów za okres od 21 do 31 grudnia 2017 r., kontrolujący wystąpili z prośbą do Głównego Księgowego GOPS o złożenie stosownych wyjaśnień, z których wynika, że: *w przypadku wpłat dochodów od dnia 21 grudnia danego roku przypisywane były one do roku następnego i wraz ze środkami uzyskanymi od dnia 01 stycznia do 10 stycznia i przekazywane w łącznej wysokości do 15 stycznia na konto Urzędu Gminy Kąty Wrocławskie.*

Ww. wyjaśnienie nie ma wpływu na ustalenia kontroli, która stwierdziła naruszenie art. 255 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, w myśl którego pobrane do dnia 31 grudnia i nieprzekazane dochody budżetowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami są przekazywane odpowiednio przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazującego dotację celową w terminie do dnia 8 stycznia roku następującego po roku budżetowym, a gdy ten dzień jest dniem wolnym od pracy – do pierwszego dnia roboczego po tym terminie.

W myśl art. 255 ust. 3 pkt 2 ustawy o finansach publicznych nieterminowe przekazanie ww. dochodów skutkuje koniecznością zapłaty odsetek naliczonych w wysokości jak dla zaległości podatkowych. W okresie objętym kontrolą Gmina Kąty Wrocławskie nie naliczyła i nie odprowadziła należnych budżetowi państwa odsetek z tytułu nieterminowo przekazanych dochodów za okres od 21 do 31 grudnia.

– **Fundusz alimentacyjny i odsetki od funduszu alimentacyjnego**

Ustalenia w zakresie odprowadzania dochodów należnych budżetowi państwa zrealizowanych oraz przekazanych w okresie od 21.09.2017 r. do 31.12.2017 r. w dziale 855 – Rodzina, w rozdziale 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego w §0980 z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz w §0920 odsetek od tych świadczeń, zestawiono w poniższej Tabeli nr 3:

Scy

Tabela nr 3

Dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej						Dane z Urzędu Miasta i Gminy					Dochody przekazane do DUW			Różnice			
Okres rozliczeniowy 2017 r.	Data	Wysokość wpłat od komorników	Kwota dochodów należnych			Kwota dochodów przekazanych do UMiG - należnych BP i JST					Termin wymagalny - do dnia	Data	Kwota dochodów przekazanych do DUW		odsetki §0920	FA 60% §0980	Uwagi
			DUW		JST	data	kwota przelewu w całości	odsetki §0920	FA 60% §0980	FA 40% §0980			odsetki §0920	FA 60% §0980			
			odsetki §0920	FA 60% §0980	FA 40% §0980												
21.09 - 30.09	21.09	352,61	302,61	30,00	20,00												
	22.09	1 261,69	865,57	237,67	158,45												
	25.09	397,30	397,30	0,00	0,00												
	27.09	798,81	411,91	232,14	154,76												
	28.09	66,23	66,23	0,00	0,00												
	29.09	84,18	84,18	0,00	0,00												
		2 960,82	2 127,80	499,81	333,21												
01.10 - 10.10	02.10	152,94	20,80	79,28	52,86												
	03.10	427,16	427,16	0,00	0,00												
	04.10	1 298,57	148,20	690,22	460,15												
	05.10	38,65	38,65	0,00	0,00												
	06.10	459,60	459,60	0,00	0,00												
	09.10	470,04	252,93	130,27	86,84												
	10.10	1 538,12	942,71	357,25	238,16												
		4 385,08	2 290,05	1 257,02	838,01												
Razem 21.09-10.10.		7 345,90	4 417,85	1 756,83	1 171,22	11.10. 2017	7 345,90	4 417,85	1 756,83	1 171,22	15.10. 2017	11.10. 2017	4 417,85	1 756,83	0,00	0,00	
11.10 - 20.10	11.10	681,75	248,67	259,85	173,23												
	12.10	1 855,27	403,12	871,29	580,86												
	13.10	814,25	587,10	136,29	90,86												
	16.10	94,06	94,06	0,00	0,00												
	17.10	2 143,60	1 558,54	351,04	234,02												
	18.10	1 168,11	545,05	373,84	249,22												
	19.10	395,07	395,07	0,00	0,00												
	20.10	221,08	221,08	0,00	0,00												
Razem 11.10-20.10.		7 373,19	4 052,69	1 992,31	1 328,19	23.10. 2017	7 373,19	4 052,69	1 992,31	1 328,19	25.10. 2017	23.10. 2017	4 052,69	1 992,31	0,00	0,00	

21.10 - 10.11	23.10	510,90	510,90	0,00	0,00												
	24.10	913,18	696,37	130,09	86,72												
	25.10	1 346,00	646,83	419,50	279,67												
	26.10	864,78	864,78	0,00	0,00												
	27.10	378,24	378,24	0,00	0,00												
	30.10	59,13	59,13	0,00	0,00												
	02.11	173,91	173,91	0,00	0,00												
	06.11	693,91	140,10	332,29	221,52												
	07.11	1 395,90	880,74	309,10	206,06												
	09.11	470,36	246,85	134,11	89,40												
	10.11	520,37	370,37	90,00	60,00												
Razem 21.10.-10.11.		7 326,68	4 968,22	1 415,09	943,37	13.11. 2017	7 326,68	4 968,22	1 415,13	943,33	15.11. 2017	13.11. 2017	4 968,22	1 415,13	0,00	0,04	<i>różnica pomiędzy dochodami BP a jst o 0,04 zł</i>
11.11 - 20.11	13.11	616,42	516,52	59,94	39,96												
	14.11	1 074,10	462,78	366,79	244,53												
	15.11	1 429,95	708,16	433,08	288,71												
	16.11	1 244,53	131,40	667,88	445,25												
	17.11	11 280,11	2 594,46	5 211,39	3 474,26												
	20.11	456,02	456,02	0,00	0,00												
Razem 11.10-20.11.		16 101,13	4 869,34	6 739,08	4 492,71	21.11. 2017	16 101,13	4 869,34	6 739,08	4 492,71	25.11. 2017	21.11. 2017	4 869,34	6 739,08	0,00	0,00	
21.11 - 10.12	21.11	388,32	145,06	145,96	97,30												
	22.11	1 451,52	451,52	600,00	400,00												
	23.11	39,13	39,13	0,00	0,00												
	24.11	217,28	217,28	0,00	0,00												
	27.11	219,11	2,40	130,03	86,68												
	28.11	1 734,87	1 294,87	264,00	176,00												
	29.11	86,09	86,09	0,00	0,00												
	01.12	779,74	588,05	115,01	76,68												
	04.12	281,96	281,96	0,00	0,00												
	05.12	11,57	11,57	0,00	0,00												
	06.12	467,69	236,78	138,55	92,36												
	07.12	1 197,81	702,10	297,43	198,28												
	08.12	150,00	0,00	90,00	60,00												
Razem 21.11-10.12.		7 025,09	4 056,81	1 780,98	1 187,30	11.12. 2017	7 025,09	4 056,81	1 780,98	1 187,30	15.12. 2017	11.12. 2017	4 056,81	1 780,98	0,00	0,00	

W wyniku czynności kontrolnych, na podstawie dowodów źródłowych potwierdzono, iż w okresie od 21 września 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. do **Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej** wpłynęły dochody z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz odsetek od tych świadczeń, w łącznej wysokości **63.885,76 zł**, z tego:

- 32.591,01 zł – stanowić powinny odsetki od FA (100%),
- 18.776,89 zł – stanowić powinien fundusz alimentacyjny (60% FA) – należny budżetowi państwa,
- 12.517,86 zł – stanowić powinien fundusz alimentacyjny (40% FA) – należny gminie, i w takich wysokościach powinny zostać przekazane przez GOPS na rachunek bankowy Urzędu Miasta i Gminy, a następnie część dochodów należna budżetowi państwa powinna zostać odprowadzona w terminach zgodnych z art. 255 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych.

Jednocześnie, kontrolujący ustalili, iż GOPS w okresie od 21 września 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. przekazał do Gminy środki w łącznej wysokości **59.719,39 zł**, z czego:

- 30.102,26 zł – stanowiły odsetki od FA (100%)
- 17.470,29 zł – stanowił fundusz alimentacyjny należny budżetowi państwa (60%)
- 12.146,78 zł – stanowił fundusz alimentacyjny należny jednostce samorządu terytorialnego (40%)

Powstała różnica w wysokości **4.166,37 zł** wynikała z zaliczenia przez GOPS do dochodów roku 2018 środków zrealizowanych w okresie od 21 do 31 grudnia 2017 r., z tego kwota 3.495,33 zł stanowiła dochód należny budżetowi państwa (tj. 1.006,58 zł – fundusz alimentacyjny i 2.488,75 zł – odsetki od FA), a kwota 671,04 zł – stanowiła dochód należny jst (40%).

Ww. kwotę 4.166,37 zł wraz z kwotą 5.301,66 zł (dochody wykonane od 1 do 10 stycznia 2018 r.) GOPS przekazał do Gminy w dniu 11 stycznia 2018 r. w łącznej wysokości 9.468,03 zł.

W związku ze stwierdzoną ww. nieprawidłowością, Główny Księgowy GOPS w dniu 21 marca 2018 r. przedłożył wyjaśnienie, przywołane na stronie 9 niniejszego Wystąpienia. Wyjaśnienie to nie ma wpływu na ustalenia kontroli w zakresie stwierdzonego naruszenia art. 255 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Równocześnie, z uwagi na brak przekazania należnych odsetek (naliczonych w wysokości jak dla zaległości podatkowych) w przypadku nieodprowadzonych dochodów budżetowych przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego w obowiązujących terminach, naruszony został art. 255 ust. 3 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

Ponadto, w trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, iż w okresie rozliczeniowym tj. 11-20.12.2017 r., w przypadku jednej wpłaty z dnia 12 grudnia 2017 r. w łącznej wysokości **1.599,90 zł**, GOPS dokonał nieprawidłowego ustalenia wysokości kwot należnych budżetowi państwa i jst. Jednostka dokonała podziału w następujący sposób:

- 60% na rzecz budżetu państwa - 659,94 zł (a powinno być 959,94 zł);
- 40% na rzecz jst - 939,96 zł (a powinno być 639,96 zł).

W związku z powyższym, kontrolujący zwrócili się z prośbą o wyjaśnienie powstałej różnicy w kwocie 300,00 zł pomiędzy środkami funduszu alimentacyjnego należnemu budżetowi państwa, a jst. W odpowiedzi z dnia 23 marca 2018 r. Główny Księgowy GOPS wyjaśnił, że w okresie od 11.12.2017 do 20.12.2017 r. wystąpiła rozbieżność w rozliczeniu wpłaty od komornika (z dnia 12.12.2017 – WB 228) w kwocie 1508,34 o kwotę 300,- zł. Przyjmując dane do zestawienia w podziale na należne budżetowi państwa dochody, z tytułu odsetek od FA, funduszu alimentacyjnego 60% i należne do potrącenia na rzecz JST 40%, mylnie podano kwotę 659,94 zł – 60% FA, a winno być 959,94 zł oraz kwotę 939,96 zł – 40% FA a winno być 639,96 zł. Powyższe działanie wpłynęło na przekazanie środków do gminy z tytułu należnych budżetowi państwa w wysokości zaniżonej o 300,- zł a zawyżonej o 300,- zł i przekazanej na dochody JST.

Powyższe działanie jednostki miało wpływ na wysokość dochodów z ww. tytułu, przekazanych przez Gminę do budżetu państwa. Stosownego rozliczenia z budżetem państwa Gmina, dokonała w przelewie środków do DUW w dniu 06 lutego 2018 r. w łącznej wysokości 301,97 zł, tj.:

- z tytułu funduszu alimentacyjnego 299,97 zł (kwota 300,00 zł, pomniejszona o nadpłatę z dnia 13.11.2017 r. w wysokości 0,03 zł);
- odsetki za zwłokę od dochodów odprowadzonych po terminie w wysokości 2,00 zł.

Ponadto, kontrolujący dokonali weryfikacji, czy w dochodach wykonanych w roku 2017 GOPS nie ujął dochodów z okresu od 21 do 31 grudnia 2016 r. Analiza złożonej dokumentacji potwierdziła, iż jednostka zawyżyła w 2017 r. dochody o kwotę **3.020,66 zł**, w tym stanowiące dochody budżetu państwa – 1.995,20 zł (tj. odsetki 457,04 zł i fundusz alimentacyjny 1.538,16 zł) oraz na rzecz jst 1.025,46 zł, które powinny zostać przypisane do roku 2016.

W toku kontroli i analizy danych zawartych w Tabeli nr 3, kontrolujący ustalili, że GOPS przekazywał środki ze zrealizowanych dochodów w prawidłowo ustalonych wielkościach - poza dwoma przypadkami, tj. w wysokości 0,04 zł - nadpłata na rzecz budżetu państwa oraz 300,00 zł - niedopłata wynikająca z nieprawidłowo dokonanego podziału środków pomiędzy budżetem państwa a jst, co zostało opisane wcześniej.

W trakcie czynności kontrolnych, w oparciu o dowody źródłowe **Urzędu Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie** (wyciągi bankowe i ewidencję księgową) ustalono, iż jednostka należne budżetowi państwa dochody odprowadzała na konto bankowe DUW z dotrzymaniem terminów wskazanych w *art. 255 ust. 1 ustawy o finansach publicznych*, tj. do dnia 15 i 25 dnia danego miesiąca.

[Dowód: akta kontroli str. 28 – 202 i 207]

Przyjęty jednakże przez GOPS sposób przekazywania dochodów z okresów rozliczeniowych od 21 do 31 grudnia miał wpływ na nieprawidłowe rozliczenie Gminy Kąty Wrocławskie z Dolnośląskim Urzędem Wojewódzkim we Wrocławiu z dochodów uzyskanych z funduszu alimentacyjnego i odsetek od FA za 2017 r.

Podsumowując, stwierdzić należy, że w kontrolowanym okresie Urząd Gminy w Kątach Wrocławskich odprowadził dochody należne budżetowi państwa w łącznej wysokości **4 174,51 zł** po terminie wskazanym w art. 255 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych.

Powyższe działanie wskazuje na naruszenie dyscypliny finansów publicznych poprzez popełnienie czynu określonego w art. 6 pkt 1 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, zgodnie z którym: naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest nieprzekazanie w terminie do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa lub jednostce samorządu terytorialnego.

Jednocześnie należy podkreślić, że zgodnie z art. 53 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych, kierownik jednostki sektora finansów publicznych jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej tej jednostki. Kierownik jednostki może powierzyć określone obowiązki w zakresie gospodarki finansowej pracownikom jednostki. W myśl art. 68 ust. 1 ww. ustawy kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Zgodnie z art. 69 ust. 1 pkt 2 i 3 zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków wójta, burmistrza, prezydenta miasta, przewodniczącego zarządu jednostki samorządu terytorialnego i kierownika jednostki.

Zgodnie z art. 255 ww. ustawy, za prawidłowe ustalanie i odprowadzanie dochodów na rzecz Skarbu Państwa odpowiada jednostka samorządu terytorialnego. Biorąc pod uwagę wskazany przepis oraz ustalenia kontroli, stwierdzić należy, że w Gminie nie zapewniono właściwych standardów kontroli zarządczej określonych w rozdziale II cz. C Komunikatu Ministra Finansów w nr 23 z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. Nr 15 poz. 84), co skutkowało niewystarczającym nadzorem nad zadaniem realizowanym przez GOPS w zakresie kontrolowanych zagadnień.

Biorąc pod uwagę powyższe, działania jednostki związane z realizacją dochodów objętych kontrolą, w tym ustalanie wysokości dochodów należnych budżetowi państwa i terminowość ich odprowadzania oraz prawidłowość kwot dochodów odprowadzanych do budżetu państwa oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Prowadzenie ewidencji finansowo-księgowej w zakresie realizacji ww. dochodów

Zgodnie z przyjętym Zarządzeniem Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej nr 7/2012 z dnia 31 grudnia 2012 r. (ze zmianą wprowadzoną w dniu 21 września 2015 r.) w sprawie wprowadzenia planu kont dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Kąty Wrocławskie oraz ustaleń dotyczących polityki rachunkowości, jednostka posiadała wydzielone konta księgowe do ewidencjonowania dochodów w zakresie zaliczki alimentacyjnej, funduszu alimentacyjnego i odsetek od funduszu alimentacyjnego. W załączniku nr 6 ustalono „Zasady ewidencji i sprawozdań budżetowych dotyczących zaliczki alimentacyjnej funduszu alimentacyjnego”.

Kontrolującym przedłożono wydruki z ewidencji księgowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kątach Wrocławskich oraz Urzędu Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie wraz z obrotami na przedmiotowych kontach, w zakresie zaliczek alimentacyjnych, funduszu alimentacyjnego oraz odsetek od FA.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kątach Wrocławskich

Zaliczka alimentacyjna

- konto 139-ZA 852.– zaliczki alimentacyjne [zapisy księgowe za okres od 2017-01-01 do 2017-12-31; 21-31.12.2016 r. oraz 01-11.01.2018 r.];
- konto 130-W-ZA-G-2360 - 855.85502.2360 – doch.budżetu gminy [zapisy księgowe za okres od 2017-01-01 do 2017-12-31; 21-31.12.2016 r. oraz 01-11.01.2018 r.];
- konto 130-D-ZA-G-2360 – doch.budżetu gminy [zapisy księgowe za okres od 2017-01-01 do 2017-12-31; 21-31.12.2016 r. oraz 01-11.01.2018 r.];
- konto 222-D-0970-ZA – zwrot zasiłków - zal.alim. [zapisy księgowe za okres od 2017-01-01 do 2017-12-31; 21-31.12.2016 r. oraz 01-11.01.2018 r.];
- konto 221-ZA – zaliczka alimentacyjna [zapisy księgowe za okres od 2017-01-01 do 2017-12-31 oraz 01-11.01.2018 r.]
- konto 240-4-ZAL – zaliczka alimentacyjna [zapisy księgowe za okres od 2017-01-01 do 2017-12-31; 21-31.12.2016 r. oraz 01-11.01.2018 r.]

Fundusz alimentacyjny i odsetki od FA

- konto 139-FA 852. – fundusz alimentacyjny [zapisy księgowe za okres od 2017-01-01 do 2017-12-31; 21-31.12.2016 r. oraz 01-11.01.2018 r.];
- konto 130-W-FA-0920 - 855.85502.0920 – odsetki od FA [zapisy księgowe za okres od 2017-01-01 do 2017-12-31; 21-31.12.2016 r. oraz 01-11.01.2018 r.];
- konto 130-D-FA-0920 – odsetki od FA [zapisy księgowe za okres od 2017-01-01 do 2017-12-31; 21-31.12.2016 r. oraz 01-11.01.2018 r.];
- konto 130-W-FA-B-2360 - 855.85502.2360 – doch.budżetu państwa [zapisy księgowe za okres od 2017-01-01 do 2017-12-31; 21-31.12.2016 r. oraz 01-11.01.2018 r.];
- konto 130-D-FA-B-2360 – doch.budżetu państwa [zapisy księgowe za okres od 2017-01-01 do 2017-12-31; 21-31.12.2016 r. oraz 01-11.01.2018 r.];
- konto 130-W-FA-G-2360 - 855.85502.2360 – doch.budżetu gminy [zapisy księgowe za okres od 2017-01-01 do 2017-12-31; 21-31.12.2016 r. oraz 01-11.01.2018 r.];

- konto 130-D-FA-G-2360 – doch.budżetu gminy [zapisy księgowe za okres od 2017-01-01 do 2017-12-31; 21-31.12.2016 r. oraz 01-11.01.2018 r.];
- konto 222-D-0920-ZL – zwrot FA - odsetki [zapisy księgowe za okres od 2017-01-01 do 2017-12-31; 21-31.12.2016 r. oraz 01-11.01.2018 r.];
- konto 222-D-0980-ZL – zwrot FA - budżet [zapisy księgowe za okres od 2017-01-01 do 2017-12-31; 21-31.12.2016 r. oraz 01-11.01.2018 r.];
- konto 222-D-0980-G – zwrot FA - gmina [zapisy księgowe za okres od 2017-01-01 do 2017-12-31; 21-31.12.2016 r. oraz 01-11.01.2018 r.];

[Dowód: akta kontroli str. 203 - 281]

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, iż GOPS w zakresie księgowania dochodów z tytułu zaliczek alimentacyjnych, funduszu alimentacyjnego i odsetek dokonywał zapisów w ewidencji księgowej pod datą wpływu środków na rachunek bankowy na koncie 139 (depozytowym), w podziale na:

- 139-FA – w części dochodów z tytułu funduszu alimentacyjnego i odsetek,
- 139-ZA – w części zaliczek alimentacyjnych,

tj. bez zastosowania klasyfikacji budżetowej, wskazanej w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Jednocześnie wskazać należy, że w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (...) określono, że konto 139 – inne rachunki bankowe służy do ewidencji operacji dotyczących środków pieniężnych (czeków potwierdzonych, sum depozytowych, sum na zlecenie, środków obcych na inwestycje) wydzielonych na rachunkach bankowych innych niż rachunki bieżące, w tym na rachunkach pomocniczych i na rachunkach specjalnego przeznaczenia.

Następnie, zrealizowane dochody z ww. konta były przekazywane na konto podstawowe GOPS (konto księgowe 130), z którego odprowadzano środki na konto Gminy - za wyjątkiem dochodów z tytułu zaliczek alimentacyjnych w części należnej budżetowi państwa, które GOPS przekazywał do Gminy bezpośrednio z konta depozytowego.

Szczur

Powyższe ustalenia potwierdził Główny Księgowy GOPS w piśmie z dnia 23 marca 2018 r., w której informuje, że (...) *wpłaty od komorników i indywidualnych dłużników, którzy spłacają zadłużenie w ratach z tytułu zaliczki alimentacyjnej przekazywane są również na konto depozytowe (konto księgowe 139), z którego splata 50% zaliczki alimentacyjnej należnej budżetowi państwa przelewana jest bezpośrednio na konto UG, natomiast 50% środków dotyczących dochodów własnych na konto podstawowe 130 i z tego konta na dochody gminy.*

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, iż w GOPS na koncie 130 (podstawowym) ewidencja wpływu dochodów odbywała się pod datą przekazywania środków do Gminy, na podstawie sporządzonych zbiorczych zestawień nw. dochodów w poszczególnych okresach rozliczeniowych:

- 130-D-FA-0920 - 855.85502.0920 – w zakresie odsetek od FA
- 130-D-FA-B-2360 - 855.85502.2360 – w zakresie funduszu alimentacyjnego w części należnej budżetowi państwa;
- 130-D-FA-G-2360 - 855.85502.2360 – w zakresie funduszu alimentacyjnego w części należnej budżetowi gminy;
- 130-D-ZA-G-2360 - 855.85502.2360 – w zakresie zaliczek alimentacyjnych w części należnej budżetowi gminy.

Ustalono, iż w księgach rachunkowych **GOPS** dochody objęte kontrolą, tj. zaliczki alimentacyjne i fundusz alimentacyjny klasyfikowane były nieprawidłowo w §2360, zamiast w §0970 z tytułu zaliczek alimentacyjnych oraz w §0980 z tytułu funduszu alimentacyjnego. Zgodnie z obowiązującą klasyfikacją budżetową, ww. §2360 — *dochody jednostek samorządu terytorialnego, związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami*, powinien być stosowany na poziomie ewidencji księgowej **Gminy**.

Jednocześnie zaznaczyć należy, że GOPS dla rozliczenia dochodów budżetowych prowadził ewidencję księgową na kontach 222 z zastosowaniem klasyfikacji budżetowej, za wyjątkiem dochodów z tytułu zaliczek alimentacyjnych, dla których ewidencja była prowadzona na koncie 240-4-ZAL w zakresie dochodów należnych budżetowi państwa. Wskazać należy, że rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek

budżetowych (...) nie przewiduje księgowania rozliczenia z tytułu dochodów budżetowych na koncie 240. Do tego typu rozliczeń służy konto 222, które GOPS stosuje przy rozliczaniu pozostałych dochodów objętych kontrolą.

Przyjęty przez jednostkę i opisany powyżej sposób ewidencjonowania dochodów w zakresie wpłat i przekazania dochodów do Gminy kontrolujący uznali za nieprawidłowy. Ujmowanie dochodów zrealizowanych na koncie 139, a następnie przekazywanie ich na konto 130 (w korespondencji z kontami 222 i 240), spowodowało wystąpienie w ewidencji księgowej licznych pomyłek, co szerzej opisano w części dotyczącej *sprawozdawczości w zakresie dochodów objętych kontrolą*.

Ponadto, kontrola ustaliła brak zastosowania czystości zapisów na kontach 139-FA i 139-ZA oraz brak uzgodnienia sald na kontach analitycznych 130 w zakresie dochodów z tytułu funduszu alimentacyjnego (§0980), na których stwierdzono różnicę w wysokości 10.123,16 zł pomiędzy dochodami należnymi budżetowi państwa a jst.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz stwierdzone nieprawidłowości związane z zaliczeniem dochodów zrealizowanych w okresach od 21 grudnia do 31 grudnia, omówione szerzej w części dotyczącej *prawidłowości realizacji dochodów objętych kontrolą, w tym ustalanie wysokości dochodów należnych budżetowi państwa i terminowość ich odprowadzania*, wskazują na naruszenie zapisów określonych w art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym: księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów (sald) oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych, a szczególności zapisy uporządkowane są chronologicznie i systematycznie według kryteriów klasyfikacyjnych umożliwiających sporządzenie obowiązujących jednostkę sprawozdań oraz dokonanie rozliczeń finansowych.

W trakcie czynności kontrolnych Główny Księgowy poinformował, iż *od dnia 01.04.2018 r. zostaną wprowadzone nowe zasady ewidencji dotyczące zaliczki, funduszu alimentacyjnego oraz odsetek z mocą obowiązującą od dnia 01.01.2018 r. Wpłaty od komorników księgowane będą na koncie 130 zgodnie z klasyfikacją budżetową i odprowadzane na konto dochodowe Urzędu Gminy*. Na potwierdzenie powyższego, jednostka przedłożyła kontrolującym Zarządzenie nr 3/2018 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kątach

Wrocławskich z dnia 23 marca 2018 r., w którym dokonała zmian w sposobie ujmowania wpływów i przekazywania dochodów w części należnej budżetowi państwa i jst.

[Dowód: akta kontroli str. 203 - 210]

Kontrolujący uznali podjęte przez jednostkę działania naprawcze za wystarczające, niemniej jednak biorąc pod uwagę stwierdzoną skalę nieprawidłowości w okresie objętym kontrolą, postępowanie GOPS zakwalifikowano jako nieprawidłowe.

Urząd Miasta i Gminy w Kątach Wrocławskich

- konto 133-DOCHODY – rachunek bieżący budżetu [zapisy księgowe za okres od 2017-09-01 do 2017-12-31];
- konto 224-7-D-1 – rozr.budżetu Urz.Woj-zal.alime [zapisy księgowe za okres od 2017-01-01 do 2017-12-31];
- konto 224-9-D-1 – rozr.budż.Urz.Woj-fun.aliment [zapisy księgowe za okres od 2017-01-01 do 2017-12-31];
- konto 224-9-D-2 – rozr.budż.Urz.Woj-fun.alim.odsetki [zapisy księgowe za okres od 2017-01-01 do 2017-12-31];
- konto 901-855-85502-23602 855.85502.2360 – fund.aliment. [zapisy księgowe za okres od 2017-01-01 do 2017-12-31];
- konto 901-855-85502-2360 855.85502.2360 – zalicz.aliment. [zapisy księgowe za okres od 2017-01-01 do 2017-12-31].

[Dowód: akta kontroli str.282 - 305]

Ewidencja księgowa Gminy w zakresie środków objętych kontrolą spełniała wymagania określone w ustawie o rachunkowości. Zgodnie z art. 20 ust. 2 ww. ustawy, podstawą zapisów w badanych księgach rachunkowych były dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej.

Biorąc pod uwagę stwierdzone nieprawidłowości w zakresie prowadzenia ewidencji finansowo-księgowej GOPS, badany obszar ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Szef

Sprawozdawczość w zakresie dochodów objętych kontrolą

Prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań finansowych

Prawidłowość sporządzania kwartalnych sprawozdań Rb-27ZZ – z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego (w zakresie środków objętych niniejszą kontrolą) została oceniona podczas czynności kontrolnych, obejmujących zbadanie zgodności danych zawartych w wydrukach z ewidencji księgowej z danymi wykazanymi w sprawozdaniach sporządzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kątach Wrocławskich oraz Gminę Kąty Wrocławskie.

Obowiązek sporządzania sprawozdań przez jednostki sektora finansów publicznych z wykonania procesów związanych z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem nakłada art. 41 ust 1 ustawy o finansach publicznych. Rodzaje, formy, terminy i sposoby sporządzania sprawozdań określają przepisy rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kątach Wrocławskich, w sprawozdaniu Rb-27ZZ wykazał dane liczbowe za okres od początku roku do końca IV kwartału 2017 r. w zakresie działu 855, zaprezentowane w poniższej Tabeli nr 4:

Tabela nr 4

Dział	Rozdział	§	Plan	Należności	Dochody wykonane		Dochody przekazane
					w tym:		
					Ogółem	potrącone na rzecz JST	
1	2	3	4	5	6	7	8
855	85502	0920	60 000,00	1 889 131,81	118 251,86	0,00	118 251,86
855	85502	0970	4 000,00	864 118,43	12 424,61	6 212,31	6 212,30
855	85502	0980	80 000,00	5 323 231,31	123 951,98	49 880,76	74 071,22
Ogółem			144 000,00	8 076 481,55	254 628,45	56 093,07	198 535,38

Analogicznie do powyższego okresu sprawozdawczego poniższa Tabela nr 5 przedstawia dane liczbowe sporządzonego przez **Gminę Kąty Wrocławskie** sprawozdania Rb-27ZZ:

Tabela nr 5

Dział	Rozdział	§	Plan	Należności	Dochody wykonane		Dochody przekazane
					w tym:		
					Ogółem	potrącone na rzecz JST	
1	2	3	4	5	6	7	8
855	85502	0920	60 000,00	1 889 131,81	118 251,86	0,00	118 251,86
855	85502	0970	4 000,00	864 118,43	12 424,61	6 212,31	6 212,30
855	85502	0980	80 000,00	5 323 231,31	123 951,98	49 880,76	74 071,22
Ogółem			144 000,00	8 076 481,55	254 628,45	56 093,07	198 535,38

Kserokopie sprawozdań Rb-27ZZ za każdy kwartał 2017 r., sporządzone przez Gminę Kąty Wrocławskie oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kątach Wrocławskich, załączono do dokumentów kontroli.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, iż Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kątach Wrocławskich wykazał dane liczbowe w kolumnie 7 – „Dochody wykonane, w tym: potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego”, co jest niezgodne z zapisem §6 ust. 1 pkt 6 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w którym podano, że *jednostka realizująca zadanie, podlega jednostce samorządu terytorialnego, nie wypełnia kolumny „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego”*.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, iż **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej** w Kątach Wrocławskich wykazywał w sprawozdaniach Rb-27ZZ w kolumnie 6 *dochody wykonane ogółem* dane z ewidencji księgowej konta 130 w części dotyczącej odsetek od FA (§0920) i funduszu alimentacyjnego (§0980). W zakresie zaliczek alimentacyjnych (§0970) dane liczbowe ujmował z ewidencji księgowej konta 139-ZA (bez klasyfikacji budżetowej).

Kontrolujący ustalili, iż w ww. kolumnie GOPS przyjmował wartości środków przekazanych Gminie w 2017 r., na koncie 130, a nie kwoty faktycznych wpłat od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. (ujęte na kontach 139-FA i 139-ZA). Powyższe spowodowało, że w sprawozdaniach Rb-27ZZ w kolumnie *dochody wykonane ogółem*:

- nie uwzględniono wpływów dochodów od 21 dnia danego miesiąca do dnia kończącego dany okres sprawozdawczy 2017 r.,

- nieprawidłowo zaliczono do dochodów 2017 r. wpływ dochodów z okresu od 21 grudnia do 31 grudnia 2016 r.

Fakt ten potwierdza otrzymana informacja z dnia 21 marca 2018 r., zgodnie z którą Główny Księgowy GOPS podał, że *dane liczbowe do sprawozdania Rb-27ZZ przyjmowane były do 20-go dnia miesiąca kończącego kwartał, natomiast od dnia 21 -go dochody były ujmovane w sprawozdaniu za następny kwartał (...).*

Powyższe działania były niezgodne z „Instrukcją sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, (załącznik nr 39) do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej określonymi w rozdziale 2 – Sprawozdanie Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów (...), wskazanymi w:

- §6 ust 3, w którym podano, że w kolumnie „Dochody wykonane” wykazuje się dochody wykonane na podstawie ewidencji analitycznej do konta rachunek bieżący jednostki budżetowej;
- § 6 ust. 2 pkt 2, w którym zapisano, że jednostki samorządu terytorialnego, na podstawie sprawozdań jednostkowych, sporządzają sprawozdania zbiorcze w szczególności sprawozdania jednostkowego, z tym że w kolumnie: (...) dochody przekazane wykazują kwotę dochodów przekazanych na rachunek bieżący - subkonto dochodów dysponenta części budżetowej przekazującego dotację; w sprawozdaniu za IV kwartały wykazuje się kwotę dochodów przekazanych, z uwzględnieniem dochodów przekazanych do dnia 8 stycznia roku następującego po roku budżetowym (...).

Jednocześnie, analizując zapisy w 2017 r. na koncie 139-ZA, z którego GOPS bezpośrednio przyjmował dane do sprawozdań, stwierdzono m.in.:

- nieprawidłowe saldo bilansu otwarcia konta (jest: 69,90 zł, a powinno być 155,92 zł);
- niezawidencjonowanie wpływu środków z dnia 15.11.2017 r. w wysokości 33,91 zł (zaksięgowany na koncie 139-FA);
- nieujęcie wartości przekazanych środków 21.11.2017 r. – 120,87 zł (zaksięgowane na koncie 139-FA);
- zaewidencjonowanie na koncie 139-ZA wyższej wartości przelewów do Gminy na sumę 122,34 zł (tj. z dnia 21.02.2017 – 122,32 zł oraz z dnia 11.12.2017 r. – 0,02 zł);
- nieprawidłowe saldo zamknięcia konta (jest: 636,94 zł, a powinno być 758,35 zł).

Z uwagi na ww. ustalenia dotyczące ujmowania danych z ewidencji księgowej GOPS oraz nieprawidłowości opisane w części dotyczącej *prawidłowości realizacji dochodów objętych kontrolą, w tym ustalanie wysokości dochodów należnych budżetowi państwa i terminowość ich odprowadzania* - stwierdzić należy, że sprawozdawczość Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kątach Wrocławskich nie odzwierciedlała faktycznego obrazu finansowego jednostki.

Kontrolujący uznali działanie jednostki za nieprawidłowe w związku z wykazaniem w sprawozdaniach Rb-27ZZ kwot niewynikających z ewidencji księgowej. W związku z art. 41 ust 1 ustawy o finansach publicznych nakładającym obowiązek sporządzania sprawozdań przez jednostki sektora finansów publicznych z wykonania procesów związanych z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, naruszono zapis §9 ust 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w którym podano, że *kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.*

Powyższe działanie wypełnia znamiona czynu określonego w ustawie o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych wymienionych w art. 18 pkt 2, zgodnie z którym *naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest niesporządzenie lub nieprzekazanie w terminie sprawozdania z wykonania procesów gromadzenia środków publicznych i ich rozdysponowania albo wykazanie w tym sprawozdaniu danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.*

Dane wykazane w zbiorczym sprawozdaniu sporządzonym przez **Gminę Kąty Wrocławskie** były zgodne z danymi wykazanymi w jednostkowym sprawozdaniu sporządzonym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kątach Wrocławskich. Ponadto, kontrolujący potwierdzili, iż wykazane wielkości liczbowe w przedłożonych do kontroli sprawozdaniach, w części sporządzonych przez Gminę były zgodne z danymi wynikającymi z jej ewidencji księgowej, co było zgodne z zapisem §9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Niemniej jednak, wskutek nieprawidłowego sposobu wykazywania w sprawozdaniach jednostkowych GOPS dochodów wykonanych w wartościach przekazanych środków, a nie według faktycznych wpływów, sposób prezentacji danych liczbowych w sprawozdaniach Rb-27ZZ spowodował, że sprawozdania zbiorcze Gminy również nie uwzględniały wszystkich dochodów, które należało ująć w przedmiotowych sprawozdaniach.

[Dowód: akta kontroli str. 306 - 328]

W związku z powyższym, badany obszar oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami zaleca się zapewnienie nadzoru w zakresie problematyki objętej kontrolą w jednostce organizacyjnej Urzędu Miasta i Gminy tj. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kątach Wrocławskich, z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej, a także obowiązujących unormowań prawnych dotyczących:

1. Prawidłowości i terminowości ustalania dochodów należnych budżetowi państwa w roku budżetowym, ze szczególnym uwzględnieniem rozliczania się w okresie przejściowym.
2. Poprawności sporządzania sprawozdań Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jst.

– realizacja na bieżąco.

Ponadto, ze względu na stwierdzone nieprawidłowości dotyczące ustalania wysokości dochodów należnych budżetowi państwa za poszczególne okresy rozliczeniowe, zaleca się:

3. Sprawdzenie prawidłowości ustalonych kwot w zakresie dochodów dotyczących 2017 r., nie objętych czynnościami kontrolnymi na dzień 10 i 20 danego miesiąca oraz terminowości ich przekazywania na konto DUW we Wrocławiu.
4. W przypadkach stwierdzenia nieterminowego przekazania kwot dochodów ustalonych w wyniku ww. weryfikacji, dokonanie naliczenia i przekazania należnych odsetek w wysokości jak dla zaległości podatkowych na konto DUW, zgodnie z art. 255 ust. 3 pkt. 2 ustawy o finansach publicznych.

Równocześnie, mając na uwadze podjęte przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kątach Wrocławskich działania naprawcze odnośnie ujmowania dochodów w ewidencji analitycznej do konta rachunek bieżący jednostki budżetowej, odstąpiono od wydania zaleceń pokontrolnych w przedmiotowym zakresie.

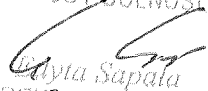
Proszę o złożenie informacji o działaniach podjętych w celu realizacji powyższych zaleceń w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Na tym wystąpienie pokontrolne sporządzone w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach zakończono.

Jeden egzemplarz przekazano kierownikowi jednostki kontrolowanej.

Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

DYREKTOR WYDZIAŁU
Finansów i Budżetu

.....
*Podpis kierownika jednostki kontrolującej
(wojewody lub upoważnionej osoby)*